

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NEZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is.

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Kurca.

A Kurca-menti birtokosokat méltó indignációval töltötte el azon körülmény, hogy a zsilip, melyet mindenki, mint a vidék egyik nagy vívmányát üdvözölt, halálos csapást mért a Kurca vizére az által, hogy rajta az egész viz leeresztetett.

S épen e mult nyár folytán több körülmény közre játszott arra, hogy a víz leeresztés miatti boszankodás és epéskedés csak fokozódjék. Eső hiány tropikus forróság mindmegannyi faktorok voltak a még megmaradt csekély víz tökéletes megsemmisítésére.

A közgazdaságra bénítólag hatott a víz lecsapolása, — mindenki az adott viszonyokhoz alakítja gazdálkodását. A Kurca-menti birtokosok, kezdve a Köröstől egész a mindszenti zsilipig, a gazdálkodásnak keretében ágára többé-kevésbé súlyt fektetnek.

Vannak, kik nagyban művelik e gazdasági ágat, s ezek a Kurca melletti földjeik művelését egyedül a Kurca vize felhasználására bázisozzák. Így pl. mily széles körben üzetik a konyha kertészet a Szegvár-uszatói majorbán? E földek kellő értékesítése attól függ, vajjon a közelből nyerhető-e elég víz a növényzet öntözésére? Eddig ez kérdés alá nem jött, de az idén igen, mert távolabb eső örvényekből kettős fáradsággal kelle a szükségelt vízmennyiséget elő állítani, mindez pedig nem növeli a földek értékét, de igenis, azt leszállítja.

A gazdálkodásunk konyha kertészeti ága szenvedt a víz lecsapolása által nem csak ott hol nagyban, de ott is hol kicsiben üzetik az.

Hát a közegészségre mily rossz hatással volt ez a — nem épen a magai dejében — eszközölt vízlecsapolás.

Az iszap büze most is egy dülő földnyire érezhető s ez semmi esetre sem egyez meg azon óvszabályokkal, miket a kolera meggátlására életbe léptetni oly szoros kötelességünk.

A halak tudvalevőleg a mindszent község tanyája alatt levő, s a szegvári határban az uszató-major körüli örvényekbe szorultak, s különösen ez utóbbiba oly nagy tömeg menekült, hogy a közel mult forróságban egymástól nem élhetvén, halomra hullott ugyanarra, hogy a még meglevő csekély vizet egészen elborították az elhullott halak, természetes oly büzt terjesztve nagy darabra, hogy azok eltávolításáról sürgősen intézkedni kellett. Iszap, büz párosulva az elhullott halak által terjesztett dögleletes levegővel épen satyrája az annyi pedanteriával sürgetett kolera elleni óvszabályok életbe léptetésének!

Mint jeleztük, sok mindenféle körülmény közre játszott arra, hogy a vízlecsapolását kiki méltó boszankodással elítélje.

Az egész dolog fináléja az, hogy a megtörtént dolgot meg nem történtté nem tehetjük, a víz lecsapoltatott a gazdálkodás és egészségügy nem kis hátrányára, a multtal tehát végeztünk, de mit hoz a jövő a Kurcát illetőleg?

A Kurca medrén mérnöki karók díszlegnek

E mérnöki jelek önkénytelenül azon kérdést támasztják a szemlélőben, hogy mi célból sülyesztettek azok az iszapba?

A versiok eddig különfélék voltak, a komikus megjegyzések a komolylyal ez a satyrikussal váltakoztak.

Mindezen talányokkal szemben mi azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy hiteles forrás után közölhetjük az érdeklődőkkel, miszerint a Kurca-meder mélyíteni fog, s a zsilipen át friss vízzel láttatik el.

Azok kiket a Kurca ügy érdekel, mindenesetre örvendetes jelenségnek tekintik e tervet.

Igaz, hogy a mai pénzviszonyok s gazdasági konstellációk közt vajmi nehéz leendő azon roppant apparatust előállítani, mely a Kurca fenekén büzlő óriás mennyiségű iszap eltávolításához szükséges, de mindamellett nincs okunk kételkedni, hogy a tervezett nagy munka kifejezést nyerend s ebben annál kevésbé kételkedhetünk, miután e munkálat mint értesültünk, már a közel jövőben kezdetét veendi.

Föltéve, hogy e terv csak írott malaszt fog is maradni, legkevésbé sem alterál bennünket, nekünk oly magas igényeink nincsenek, hogy a költséges meder mélyítés mulhatlanul eszközöltessék, a mi igényünk, óhajunk csakis abban kulminál, hogy a Kurcának nyáron át mindig oly normális vizállása legyen, mint eddig volt s az ideai abnormis állapotoknak még a lehetősége is kizárassék, ez érdeke a gazdaközönségnek, ez érdeke a közegészségi ügynek is.

Kisérjük éber figyelemmel a Kurcai munkálatokat, érdekeinket minden alkalommal megvédeni el ne mulasszuk, mert ha magunk nem védjük azokat, mások azokkal nem sokat törődnek.

Iskola szentelés.

Szép ünnepélynek voltak tanúi, a tömörkényi szőlők és a baksi major csendes lakói szept. 26-án. Ugyanis ekkor adatott át az iskola rendeltetésének szép számú közönség előtt. Délelőtt 11 órakor Sövényháza község előjárósága s az uradalmi tisztikar a tanfelügyelővel élén, a baksi-majorból az iskolába mentek, hol Novák József uradalmi ügyész ur rövid beszéd kíséretében átadta az iskolát az iskolaszéki elnöknek, ki azt megköszönvén, a tanítónak azon óhaja kíséretében adta át, hogy abban a hazának derék polgárokat neveljen. Erre Léway tanfelügyelő ur gyönyörű beszédben mond köszönetet első sorban örgróf Pallavicini Sándor Ó Méltóságának, kinek áldozatkészségéből a most átadott iskola készült — s jelezte, hogy tudomása van még egynek építéséről, — továbbá Novák ügyész urnak, mint aki örgróf ur jogi tanácsosa s kívánja, hogy ugy a haza, mint a tanügy javára sokáig éljenek! Dörgő éljénektől viszhangoztak az új nemzedék számára emelt iskolának falai s a beszéd

hatása alatt lelkesült közönség, miután az új épületet kívül-belül megtekintette, lakomára gyűlt össze a baksi-majorba. A kedélyes lakoma a késő esti órákig tartott s a jelenvoltak édesen emlékeznek vissza arra mindenkor.

Az izraeliták új éve.

Az izraeliták az elmúlt héten, csütörtökön es pénteken ünnepelték új év napjait. A helybeliek és a közvidékről igen sokan látogatták az imaházat. Az ünnep mindkét napján dr. Wiener Márk szép, magvas, emelkedett szellemű szónoklatot tartott. Az ünnep másodnapján elmondott beszédet bezáró imát, többek felszólítása folytán az alábbiakban közöljük.

Miatyánk, örökkévaló kegyelmes Istenünk! Téged hívunk segítségül, hozzád imálkozunk, mert benned és csakis benned bizunk! Ihletett szívvel és meghatott kebellet feléd fordulunk szent ünnepnapunkon, mely évet évtől választ el, hogy hálát rebejjünk neked és térdet hajtsunk Mindenhatóságod előtt. Életért s egészségért esedezünk, erőt s jólétet kérünk számunkra és kedveseink számára. Hallgasd meg, irgalom Istene, buzgó imáinkat; s ha felfoghatlan, örökké bölcs végzeted nyomort rendelt számunkra, gyászt és fájdalmat: óh! adj erőt, hogy elviselhessek, hogy ne csüggedjünk el soha, ha kísértések elé viszesz.

Nézz le kegyelemmel, irgalommal egeidből: kegyelemmel ránk, könyörgő gyermekeidre, irgalommal, — neked hódoló hitközségünkre, — kegyelemmel, irgalommal hitfelekezetünkre, áldással hazánkra, királyunkra, országunk és községünk intézményeire és az egész emberiségre!

Legyen szent akaratom, hogy ma, midőn könyvtelt szemekkel és ájtatos kebellet megjelentünk színed előtt, Örökkévaló, Mindenható! teljesüljön rajtunk prófétádnak imént felolvasott szava: Sirva és könyörögve jöttek ide; de elvezetem az üdv forrásához, egyenes uton, melyen nem botlanak meg. Amen!

A kolera.

Megyénk területén is fordult már elő kolera-eset. Szükségesnek véljük olvasóinkat az alábbiakban értesíteni arról, miket tudni szükséges és czélszerű.

I. Életmód és óvszabályok.

A személyes óvóeljárás mindenekelőtt a testi egészség és kedélynyugalom kellő fentartását követeli.

A testi egészség fentartása czéljából ajánlatos, hogy a ki rendes és elégséges táplálkozáshoz van szokva, azt alaptalan aggodalomból ne változtassa meg, csak hogy kerülni kell mindazt, ami gyomor-elromlást okozhat, kövér ételek, romlott hus- és kolbászfélék, halak friss állapotban ne használtassanak ételül, rossz minőségű kenyér, gombák, éretlen gyümölcsök, különösen uborka, dinnye egyáltalában károsak.

Gondosan kerülni kell a gyomornak kivált este, lefekvés előtti megterhelését.

Szigoru mértékletességet kell követni ételben italban, munkában és élvezetben, azért is kerülni kell a gyakori és sok étkezést, részegeskedést, testi és szellemi munkában való megérőltetést, éjszakázást és nemi kicsapongást.

Italul legcélszerűbb a tiszta víz, avagy a jóminőségű bor, valamint friss ásványvíz (dörviz, savanyuvíz.) Rosz bor, vagy tökéletlenül forrott sör ártalmas.

A ruházat olyan legyen, hogy a testet az időjárás viszontagságai ellen megvédje, különösen a lábak és altest átázását kell kerülni.

Nyári meleg napok után következő hűs éjjeleken a szabadban pusztán földön hálva ártalmas.

A lakhely, száraz, világos, lehetőleg tágas és kiváltképen jól szellőzött legyen; homályos és dohos, ugyszinte sok ember vagy állattal zsúfolt szobákban való lakás felette ártalmas.

A tisztaság úgy a testre, mint a ruházatra, ágyneműre s lakásra nézve fentartandó; ugyanazért gyakran kell mosakodni; időnkint ovatosan fürdeni, a ruhát és ágyneműt gyakran kell kiszellőztetni és tisztával felváltani; a lakáson a lakás körül szennyest nem szabad megtűrni. Ártalmas a tartózkodás oly helyeken is, melynek levegője rothadó állati vagy növényi hulladékok bűze által van megfertőztetve; legveszélyesebbek a többi közt a vermek, a ganajdombok, árnyékszékék, éjjeledények stb., ha azokba a kolerásak bélürülékei, hányata öntettek.

II. Mit kell tenni míg az orvos érkezik.

Ha pedig valaki mindezeknek dacára mégis valamely egészségbeli változást venne magán észre, pl. emésztési zavart vagy étvágyvesztést, de legfőképp gyakori bélkorgástól kísért hasmenést, akkor rögtön jelentse ezt az orvosnak és addig is, míg megérkezik, a netán hasmenésben szenvedő betegnek célszerű ágyba feküdni és levesen kívül minden ételtől tartózkodni.

A hasmenésre hajlandók iganak makkkávét, csokoládét; ha borivók, jóminőségű vörös bort, és kerüljék mindazon ételeket, melyek náluk hasmenést szoktak előidézni.

Ha a hasmenésből, a beteg magát gyengültni érzi, akkor célszerű őt melegített ágyba fektetni, jól befedni és vele egy-két csésze meleg szikfű (camilla), méhfű (melissa), borsmenta (mentha piperata) vagy gyalogfenyő boggyóból készült forrázatot — theába itatni. — A theába egy-két kávékanálnyi rumot vagy pálinkát célszerű adni. — Igen ajánlatos a „Zwack“ -féle Unikum név alatt üsmert vörös kereszt jeggyel ellátott likőr is.

A bő hasmenés ellen jeges borogatást kell a hasra rakni, hányás ellen nyeljen a beteg jégdarabkákat, igyék kortyonként friss vizet és közben néha egy fél csésze meleg kávé. — A hidegülő végtagok melegített ruhákba takartassanak és melljük meleg téglát vagy forró vízzel telt palackok rakassanak, míg orvosi segély érkezik.

A egészség fentartásának feltételeihez tartozik még: a kedélynyugalom, bátorság, jó kedv, és mindenki tartsa meg a régi aranymondást: „hogy félni jó, de megijedni nem“

III. Gyógyszerek:

A gyógyszerek közül elsőhelyet foglalnak el a fertőtlenítő szerek; mint a karbolsav, karbolsav és kénvirág, mely szerek a gyógyszerárban; és az előljárásnál kaphatók.

IV. Fertőtlenítés.

A fertőtlenítés (dezinfekció) a kolera-járvány terjedését gátló óvintézkedések egyik legfontosabbika lévén, a lehető legnagyobb pontossággal és szigorúsággal hajlandó végre.

Fertőtlenítendő minden épület vagy lakás, amely feltűnő módon szennyezi a levegőt, az az árnyékszékék, szemétdöbrök stb.

A szennyves folyókák vízzel öblítendők, s vasgálic oldattal vagy 1%-os karbolsav vagy 2—3%-os karbolsavas vízzel szagtalanítandók.

Vizelő-helyeket gyakran le kell mosatni, és ahol sokan használják, ott vasgálicoldattal vagy karbolsavas vízzel kell leöblíttetni, avagy karbolsavas anyagokkal behintetni.

Szennyves lakások kitisztítandók, meszelendők és jól szellőztetendők.

Ezek azon óvó szabályok, melyeknek pontos megtartását lakostársainknak nyomatékosan figyelmükbe ajánljuk és melegen lélkükre kötjük, hogy saját és hozzátartozóik, de a közérdek szempontjából is az orvosok és a hatóság rendelkezéseit lelkiismeretesen kövessék és teljesítsék és mindennemű babonáság vagy kuruzslástól óvakodjanak.

Az új községi törvény.

Talán már idejét is multa, mert hiszen néhány hónapja, hogy életbe lépett, hogy az új községi törvényről értekezzünk, minthogy azonban községünk beléletében még nem volt egyetlen alkalom sem, hogy az új törvénynek a régitől eltérő intézkedései érvényesítették volna, nem vélünk éppen fölösleges munkát teljesíteni, ha hogy e nagyfotosságú új törvénnyel olvasóinkat megismertetjük.

A község beléletébe minden izébe átható, azt irányzó eme törvény ismerése mindazoknak, kik a törvényes alapon állva, községük belső felvirágzására minden lehető módot és alkalmat felhasználni akarnak, annyira fontossággal bír, hogy véleményünk szerint e törvény nem ismerése, avagy nemtudása oly baklövésnek elkövetése iránti hajlamot ébreszthet föl az emberben, amit különben kerülve került volna.

Ha pedig valaki a törvényt s annak intenczióit ismeri, működésének minden alkalommal biztos bázist kereshet és találhat, mert a manapság már országsszerte divatba jönni kezdő nagyképszerűség nem elég a községek helyzetének javítására, hanem erre nézve első sorban is szükséges a törvények kellő ismerete, ítélőképesség a törvény tiltó és megengedő rendelkezéseinek felfogására, erős akaraterő azok alkalmazására, még akkor is, ha talán egyéni ambícióink kielégítésére nem alkalmas, mert a törvény az egyeseken még mindig fölül áll, mert a törvény nem egyesek, de közület érdekében van alkotva s épen azon közjó érdekében, a mely minden egyes törvény végcélját képezi, kell az érdeknek háttérbe szorulnia, még akkor is, ha ennek hátrányára szolgálja.

Szaklap nem vagyunk s azért az új községi törvényt általános jogi szempontból bírálatunk tárgyává nem tehetjük; politikai lap sem vagyunk s így a kérdést ez oldalról sem mérlegelhetjük. Mindkét szempontból, a szerint a mint az egyes egyik vagy másik jogi elméletnek; egyik vagy másik politikai iskolának hive, lehetne e törvényt bírálni, mi azonban ezt, a fentebb előadott okoknál fogva egyik szempontból sem tehetjük, azért maradunk szorosán a tárgynál, megteszszük azt ami szorosán véve egy a politikával nem foglalkozó, szakszerű jogi fejtegetésekbe nem bocsátkozó heti lapnak keretéhez tartozik: megismertetjük az új községi törvényt egész tárgyilagosan, kiemelve egyszersmind azon különbségeket, amelyek a régi és az új törvény között léteznek.

Az 1871. XVIII. t. c., mely az alkotmányos Magyarország törvényhozásának, a község beléletét gyökeresen átalakító első nagy ténykedése volt, a kezdeti tévedéseiben szenvedett s a gyakorlati élet annak sok hiányát, s intézkedéseiben sok ferde-

séget fedezett föl. Időről-időre ugyan igyekezett a törvényhozás a hézagokat kipótolni, a téves rendelkezéseket orvosolni s így jöttek létre az 1875. V. és XXXV. törvény-cikkek. Ugy, de az alapjában hibás törvényt ezen orvosságok sem gyógyíthatták meg, s az időtlen gyermeket nem tették életképesse. Rosz volt az anyag, a melyből gyurva volt, a foltozgatások ezt csak még kirívóbbá tették.

A mindennapi élet mindinkább kimutató az 1871. XVIII. t. c. fönntartásának lehetetlenségét, s így alkotta meg a folyó év folyamán a törvényhozás az 1886. évi XXII. t. cikket, mely szól „a községekről“ s amely az 1886. évi június hó 27-én királyi szentesítést nyervén, s július hó 8-án az „Országos Törvénytár“-ban kihirdetett, még ugyanezen hó folyamán érvénybe is lépett.

E törvény volna hivatva a községek beléletét igazgatni, úgy amint azt az állam és a községek igényei kívánatossá és szükségessé teszik. Hogy azonban megfelelő-e ama kettős feladatának, amely egyrészt az állami érdekek érvényesítésében és másrészt községi önkormányzati jog kultiválásában áll, a törvény gyakorlati alkalmazásában, a jövő fogja megmutatni, mi lapunk helyzeténél fogva ez irányban véleményét nem mondhatunk, mert akkor legalább is politikai enuntiatiókat kellene tennünk; hanem annyit mégis bátrak vagyunk kijelenteni, minden politizálás nélkül, hogy mi egészen mást vártunk.

De lássuk magát a törvényt.

I. fejezet.

Az 1. §. a községeket osztályozza épen úgy, mint a régi törvény 1. §-a.

A 2. §. általánosságban körülírja a községek jogkörét, amidőn azt mondja, hogy a község a törvény korlátai között önállóan intézi saját belügyeit, végrehajtja a törvénynek, kormányának és a törvényhatóságnak az állami és a törvényhatósági közigazgatásra vonatkozó rendelkezéseit.

E §., mely szintén szószertint ugyanaz, régi törvény 2. §-a, mutatja mily fontos tényező a község. A községnek autonómiaja van, saját belügyeit önállóan intézheti — természetesen a felügyeleti jogból folyó korlátozásokkal; saját szabályait és határozatait, úgy szintén az állami és törvényhatósági közigazgatásból reá eső teendőit, saját választott közegei által hajtja végre.

A község azonban nemcsak saját belügyeit intézi, hanem megvalósítója egyszersmind az állami feladatoknak is s mint ilyen a közigazgatás organismusának nélkülözhetlen tagja.

Hogy a községi autonómia a törvényhatóság részéről való beavatkozhatóság tekintetében mily óriási különbség van az új és a régi törvény rendelkezése között, azt a 26. §. ismertetésénél fogjuk tárgyalni.

II. fejezet.

A községi hatóságról és illetőségről. A 3. §. megállapítja a községi hatóság illetőségét, a község területén lakó vagy tartózkodó minden személyre és a községben és területén létező minden vagyronra; a 4. §. ez általános szabály alól való kivételeket tartalmazza. Ilyen kivételek a hadse regnek, a hadi tengerészetnek és a honvédségnek tetteges szolgálatban álló tagjai a katonai bíróság hatásköréhez tartozó ügyekben; ő felségének a királynak s udvarának állandó vagy ideiglenes lakhelyül szolgáló épületek s azok tartozékai; kizárólag erődítési és más katonai célokra tényleg használt minden épület vagy helyiség, a használat tartama alatt.

Ezen most ismertett szakaszok egyébiránt szószerint ugyanazonosok a néptörvény 4. és 5. §§-aival.

A következő 5—20 §§-ok, a községi illetőséget és a község kötelékébe való felvételt tartalmazzák, sok tekintetben lényeges eltéréssel a régi törvénynek hason rendelkezést tartalmazó 6—21 §§-aitól.

Nevezetesen az 5. §. kimondja, hogy minden honpolgárnak valamely község kötelékébe kell tartoznia, hogy mindenki, csak egy község kötelékébe tartozhatik, s hogy a községi kötelék és az abból folyó illetőség megszűntnek csak akkor tekinthető, ha az illető egyén más község kötelékébe lépett.

A 6. §. akképen rendelkezik, hogy a törvényesített gyermekek atyjuk illetőségét követik; a törvénytelen gyermekek pedig azon község kötelékébe tartoznak, amelybe születésük idejében anyjuk tartozott; s hogy az örökbe fogadott kiskorú gyermekek az örökbefogadónak illetőségét követik.

E rendelkezésből tehát következik, hogy az örökbefogadott nagykorú egyének nem az örökbefogadó illetőségét követik, hanem megtartják előbbi községi köteléküket, hacsak abból önkényt ki nem lépnek.

A 7. §. a férjes nők illetőségét szabályozza a következő módon: A nő férje illetőségét követi és azt mint özvegy is megtartja mindaddig, míg anyagilag más községi illetőséget nem szerez; ha pedig a nő férjétől bírólilag elválasztatott, azon község kötelékébe lép vissza, amelyhez férjhez menetelég tartozott. Azon külföldi nők, kik házasság útján magyar állampolgárságot nyertek, a fent jelölt esetekben a férjhezmenetel által szerzett illetőségüket tartják meg. Ellenben azon nő a külföldivel kötött házasságának megsemmisítése folytán magyar állampolgárságát visszanyerte, azon község kötelékébe lép vissza, amelyhez férjhezmenetele előtt tartozott.

Az imént ismertett szabályok rendelkezései és a régi törvény megfelelő 6—9. §§-ai között azon különbség van, hogy míg a régi törvény az örökbefogadottak, ugyszintén a külföldi nők községi illetőségéről kifejezetten nem rendelkezett, az új törvény ezen kérdés megoldását is felöleli.

(Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hírek.

Iskola átadás. Mult hó 26-án adatott át a baksí majornál épült iskola rendeltetésének. Az átadására megjelent Csongrádmegye tanfelügyelője is. Az átadási aktust Sövényháza község részéről tek. Novák József uradalmi ügyész ur nyitotta meg, kijelentve, miszerint a község az iskolát az iskolaszék rendelkezésére bocsátja. Erre Vedres István iskolaszéki elnök emelt szót, örömeinek adva kifejezést, hogy a pusztában is diszes iskolateremmel találkozunk, melyben immár a puszták gyermekei kellő oktatást nyernek, egyszersmind melegen emlékezve meg a nagylelkű mágnásról, mélt. Pallavicini Sándor örgróf urról, kinek kizárólagos nagylelkűségéből emeltetett alkulturának e templomát; majd a tanfelügyelő ur szólott, ki is örömmel veszi át az iskolát s kegyeletes szavakban ad kifejezést az Örgróf ur iránti hálájának, mint ki semmi költséget nem kimélt ez iskola létrehozása körül. Végül ismét Vedres iskolaszéki elnök hívta fel a tanító urat, hogy nemes missziójában az ifjú generáció tanítása s nevelése által hivatásához képest minél odaadóbban járjon el, mire az ünnepélyes aktus befejeztetett. — Megjegyezzük még, hogy a tanterem, a tanító lakás igazán mintaszerű, a kor s a paedagogiai igényeknek tökéletesen megfelelők, adjon Isten sok ily nemes lelkű Maecenást a tanügynek!

— **Népmozgalmi adatok.** A lefolyt szeptember hóban született: 32 fi, 40 nő, összesen: 72. Ezekből törvényes 70, törvénytelen 2. Meghalt 13 fi 20 nő. összesen 33. Házasságra lépett 6 pár.

— **Bakos Károly** czeglédi orgona-építő fogja a közel napokban a mindszei templomi orgonát gyökeres javítás alá venni. Egyidejűleg zongorahangolásra is vállalkozik, még pedig igen jutányosan. A ki évenként 6 frt lefizetésére kötelezi magát, annak zongoráját évenként kétszer, u. m. ősszel és tavaszkor felhangolja, tehát egy hangolást végez 3 frtéért. Azt hisszük ez eléggé jutányos, főleg ha meggondoljuk, hogy eddig 6—8 frtot fizettünk egy egyszerű hangolásért, sőt mint legutóbb történt, egy szédelgővel volt dolgunk, ki a magas díjszedés mellett, nem hogy javította volna, de sőt elrontotta a zongorákat s mindennek tetejébe még hatalmas dózis gorombaságot is zsebre kelle többeknek vágni e nyegle szédelgőtől. Sorakozzanak tehát a zongora tulajdonosok, hogy Bakos urnak is kifizesse magát az évenként kétszer eszközöndő utazása. A jó hangszer tisztítja s növeli a zenei hallást, az elhangolt zeneeszköz pedig rontja azt, főleg növendékek-nél, kiknek első rendben szükségük van a zenei hallás kiművelésére. Bakos ur szakértelmét eléggé igazolja az, hogy évenkénti hangolásra megnyerte a szentesi, mezőturi, orosházi, fél-egyházi, czeglédi, szegvári, sat. orgonákat; de szakértelme mellett tesz bizonyosságot azon körülmény is, miszerint Bakos egyike volt azon 4 orgonaépítőnek, kik a bécsi fogadalmi templom kolosszális orgonáját építették; valamint felemlítésre méltónak találjuk azt is, hogy a sok előkelők közt Koburg hercegnél is ő a rendes zongora hangoló. Ajánljuk a zongorabirtokosok szives figyelmébe.

— **Megyeri Lajos** községünkbeli lakos, kit a szegedi törvényszék 1882-ben fegyházra ítelt s ki még ugyanazon év augusztus hó 22-én büntetését a lipótvári fegyházban meg is kezdte, miként a most érkezett halotti bizonyítvány igazolja, f. év július 21-én a lipótvári fegyházban meghalt.

— **A tömörkényi templom** ügye ismét egy lépéssel előbbre jutott. Ugyanis a terv s költségvetés tekintetes Novák József ügyész ur közvetítése folytán az uradalmi mérnök: Vigh Gyula urnak adatott át revisióra, ki is úgy a tervben mint a költségvetésben több rendbeli czélszerű s előnyös módosítást eszközölt, e módosítások után nincs más hátra, mint a templom építésre a vállalati pályázatot kihirdetni.

— **Közgyűlés.** Az október havi rendes közgyűlés e hó 3-án vagyis mai napon tartatik meg. A fontos ügyeket jelző tárgysorozatra ez uton is felhívjuk az érdeklődők és a képviselők figyelmét.

— **A szentesi dal- és zeneegylet** nem tarthatja meg 25 éves emlékünnepeit a már jelzett időben, hanem a „Liszt“ ünnepélyek végett, e hó 30 és 31-ére halasztotta.

— **Régi ros szokás,** hogy az ujoncok bevonulásukat megelőző napok alatt erősen igyekeznek kimutatni: „ki a legény a csárdában.“ Hogy ez az igyekezet aztán egy kis barátságos verekedés nélkül megtörténne, arra nincs eset. Az igaz, hogy a kibékülés minden közbenjárás nélkül legtöbb esetben bekövetkezik, de mindamellett csak ros szokás marad az. Az idén besorozott ujoncok szerdán éjjel rendeztek több helyt egymás közt egy kis hagyományos mulatságot, úgy gondolkodtak, hogy 3 évig így se lesz módjuk benne, csütörtökön délelőtt azonban mintha semmi sem történt volna köztök, a legjobb egyetértésben ballagtak zene mellett végig a nagy-utcán, melynek végén aztán egy kis ideig a reájuk várakozó leányokkal úgy meg járták a csárdást, mintha csak Kis Lázár bátyám tánchelyiségében lettek volna. A tánc

után kocsira ülve mentek Csabára. Hogy az október 6-án bevonuló honvédek is fognak-e legénykedni? azt csak ők tudják. Majd megválnak.

— **Jótekonycélú bál**at rendeznek e hó 16-án a helybeli nők. A bál tiszta jövedelme szegény iskolás gyermekek segélyezésére fordítatik. Régi szokás nálunk a kellemeset, a hasznossal, a jóval összekötni s így reméljük, hogy a bál látogatott leend! Felülfizetések köszönettel fogadhatnak, hirlapilag nyugtáztatnak. Községünk lakossága még mindig pártokra szakadt és főleg a 48-as párt az, mely nem tekint mást, mint pártérdeket. Vajjon e jótekonycélú bál alkalmával másképp lesz-e? megmutatja a közel jövő.

— **Lóvásárlás.** A lapunkban már jelzett lóvásárlás az állam kiküldöttéi által e hó 3-án H.-M.-Vásárhelyen, 5-én Szentesen fog eszközöltetni, mely körülményre ez uton is felhívjuk gazdaközönségünk figyelmét.

— **A kisdédvó és tűzoltóság** eddig nem létesültek, mivel azok létesítéséhez a védnők és pénz hiányzott. Mint bennünket értesitenek a minden közügy iránt érdeklődő és mindig áldozatkész — Pallavicini Sándor örgrófot és tisztelve szeretett nejét fogják mint védnőket felkérni, s miután kétségtelen, hogy e szükséges intézmények létesítését, mint közérdekűt, szívükön hordják; kétségtelen az is, hogy rövid időn testté lesz az ige!

Vidéki hírek.

— **K.-Félegyházán** mozgalom indult meg az iránt, hogy míg a szentesi vasutügy a miniszteriumnál felebbezés alatt áll, addig ők a Kisszállás-Csongrádiakkal együttesen a félegyháza-böldi révi pályát létesítsék. Értjük a Félegyháziak iparkodását, csak hogy helytelenítjük azt hogy addig, míg a szentesiek ugyszólván nem létesítették a vasutat, addig hallgattak, tétlenül nézték a szomszéd város vergődését, magukat érdekelteknek nem tekintették, ma arra ébrednek, hogy a városnak vitalis érdeke forog szóban. „Városi-egyletet“ „bankmellékhelyet“ óhajtanak az előbbi a város közügyeire, utóbbi a közlakosságra járna előnnyel.

Csak hogy úgy látszik, hogy ott is tervezgetnek sokat, megpendítik a legéletrevalóbb eszméket, a kivitel nehéz — ingyen, önzetlen küzdelem bajos! A mai világban majdnem mindenki önmagával, sorsának intézésével van elfoglalva és így iparkodni kellene minden hivatal betöltésénél, minden tiszteletbeli állásra megejtendő választásnál, hogy vagyoniilag az illetők olyanok legyenek, kiket a mindennapi megélhetés gondja nem foglal el tulságosan.

— **Loárverés.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi magyar királyi miniszterium részéről ezennel közhírré tétetik, miként a kisbéri, mezőhegyesi, fogarasi és bábolnai állami ménesekből és az állami ménetelepekből, részben kisorolt számfelletti, részben kiselejteztet lovak folyó évi október hó 8. és 9-én Budapesten a Tattersall helyiségében, nyilvános szóbeli árverezés útján azonnali készpénzfizetés mellett fognak a legtöbbet igérőknek eladatni Számfelletti fiatal kancák: a kisbéri ménesből 12 drb. a mezőhegyesi ménesből 26 drb. a fogarasi ménesből 8 drb. a bábolnai ménesből 16 drb. — Ménesekből és ménetelepektől kimustrált ménes és heréltek többnyire 3—6 évesek, különféle színben, 74 drb. Kimustrált anyakancák különféle színben: a kisbéri ménesből 10 drb. angol félvér, a mezőhegyesi ménből 20 drb. Gidran 20 drb. Nonius, a fogarasi ménesből 4 drb. a bábolnai ménesből 24 db. arab-félvér. Az árverés a jelzett napokon mindenkor reggel 9 órakor kezdődik s a lovak e fent kitett sorrend szerint fognak elővezettetni.

Különféle.

— Az országos közegészségi egyesület, mely már Európa minden nagyobb államaiban rég óta életbe lépett s folytatja a nép egészségi érdekéken üdvözítő működését — végre hazánkban is megalakult, alapszabályai megerősítettén, nemsokára megfogja kezdeni áldásos munkáját.

Az egyesület első sorban czéljával tüzi ki a nép egészségének forrásait kutatni ki, nemes feladata az egészség oltalmazása s hogy közös s egészséges munkára egyesítse mindazokat, kik társadalmi állásuknál fogva a nemzet egészségének ápolásában jó akaratukkal közreműködhetnek.

E nemes és üdvös czélt csakis az esetben érhetjük el, ha minél nagyobb számmal sorakozunk a kitűzött lobogó alá. Jelszavunk legyen minden szent ügyben s korszerű vállalatban a pártolás s az ügyérti lelkesülés, ezen főtényezők mellett kedves hazánkban is mielőbb felépíthetjük az eddig még hiányzó Agyieia templomát.

Fölvívás.

A Mindszent-algyői hitbizományi uradalmi pénztárhoz Sándorfalvára — a mindszei postán feladva — a napokban 1686 frt 06 kr érkezett. — Miután azonban a küldő nevét nem tudatta, felhívatik az illető, hogy az alábbi hivatalnál levélben jelenkezzék.

Sándorfalva, 1886. szeptember 26-án.

Az uradalmi pénztári hivatal.

Irodalom.

A művelt magyar hölgyközönség számára ajánlatik: I. „Magyar Háziasszony“ háztartási gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdasz-

szonyok orsz. egyletének hivatalos közlönye. A Magyar hölgyek ezen szaklapja nagy elterjedésnek örvend a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a **serdülő leány**, a **fiatal menyecske**, a **szerező anya**, a **gondos háziasszony**, és az **öreg anyóka** egyaránt élvezettel olvashatják. A csinos kiállítású lapnak előfizetési ára: Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony kiadóhivatalához“ intézendők és a hó bármely napjától elfogadhatók.

A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala mutatvány számokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, kik ez iránt hozzá — legcélszerűbben levelező lappal — fordulnak. E szaklapnak egy magyar háznál sem szabadna hiányozni, mivel utmutatása szerint több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani. A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala Budapesten, nagy-korona-utca 20. sz.

I. „A Magyar gazdasszony lapja.“ Háztartási, gazdasági és szépirodalmi lap megjelenik minden hó 1-én és 15-én. E szaklapnak, mely napról-napra nagyobb elterjedésnek örvend, a melyet a jó gazdasszony, mint gondos utmutató a gazdaság egy ágában sem nélkülözhet, egy házból sem volna szabad hiányoznia annyival inkább, mert nagy gondal összeállított tartalmánál fogva, mint hasznos de egyuttal mulattató és szívnemesítő olvasmányt ajánljuk **serdülő leányaink kezébe is**. A lap rendkívüli olcsó árát százszorosan megtérítik az utmutatása nyomán a gazdaságban eszközölhető megtakarítások.

Előfizetési árak egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Mutatványokkal készséggel szolgál ingyen és bérmentve „a magyar gazdasszonyok lapja“ kiadóhivatala Budapest, nagykorona-utca 20.

III. A magyar háziasszonyok naptára. 1887-re a legértelmesebb naptár. Ára füzve 1 frt, kemény kötésben 1 frt 50 kr, diszkötésben 2 frt; aján-

lott küldéssel 20 krral több. Megrendelések legcélszerűbben postautalvánnyal a „Magyar háziasszony“ kiadóhivatalához Budapesten, V. ker. nagy-korona-utca 20. sz., azonkívül kapható minden könyvkereskedésben.

„Olvasókör“ szépirodalmi regény folyóirat 2-ik füzet. „A gályarab menyasszonya“ ezimű Brühl G. hírneves író történeti regényét hozza folytatólag. A füzetek minden hó 1-én és 15-én jelennek meg; — egy-egy füzet ára 25 kr. A folyóirat szerkesztője Fülöp György Budapesten (státió-utca 31.) kihez az előfizetési díjak is küldendők. Hat füzetre előfizethetni 1 frt 50 krral — 12 füzet ára 3 frt. Az előfizetők kitünő regényeket majdnem fél áron vehetnek.

„Hamis gyémántok“ cím alatt Hevesi József ismert nevű írónk, a „Magyar Salon“ szerkesztője, egy kötet elbeszélést ad ki. Mindegyik elbeszélés egy-egy társadalmi problémával foglalkozik. A kötet, melyhez Fekete József, a „Magyar Salon“ másik szerkesztője ír előszót igen diszes kiállításban október hó 15-én jelenik meg több mint 30 művészi illusztrációval, a „Magyar Salon“ kiadásában.

Füzött példány ára 1 frt 50 kr, diszkötet 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a „Magyar Salon“ szerkesztőségéhez (Budapest, VII. ker., Dohány-utca 12. sz.) küldendők.

A „Magyar Salon“ szerkesztője, Hevesi József neve elegendő ajánlat és így minden további dícséret nélkül hívjuk föl olvasóink figyelmét a föntiekre.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

Brünni kelméket

elegans őszi és téli öltözetekre.

3-10 métert kitevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfi öltözetre elégséges. 4 frt 80 kros igen finom, 7 frt 75 kros legfinomabb, 10 frt 50 kros legeslegfinomabbat

valódi gyapjuszövetből

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2-50 egész 5 frt-ig. — Loden frt 2-25 egész 3 frt-ig. Női posztók méterje frt 1-25 krtól 2-50 krig, megküld bárkinék is postautánvét mellett:

Feintuoh-Fabriks-Niederlage

SIEGEL-IMHOF

BRÜNN.

Nyilatkozat. A fentebbi cég szövevei szilárd és izlésteljes kivitel, valamint kiváltképpeni tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyszerűsége és kezesességét nyújt, miszerint csakis a legjobb áru s pontosan a választott mintát szerinti lesz szállítva. Kívántra fentebbi raktárunkkal ingyen és bérmentve szolgál.

„EQUITABLE“

Egyesült államokbeli életbiztosító-társaság New-Yorkban.

Alapított 1859-ben.

A biztosított tőke átlaga 1885. év végén több mint	911 millió o. é. frt.
Összes biztosítéki alap 1885. végén több mint	169 „ „ „
Ebből nyereségy tartalék több mint	35 „ „ „
Az 1885-ben szerzett új biztosítások összege több mint	244 „ „ „
Dij- és kamat-bevétel 1885-ben	42 „ „ „
Hamburgban letéteményezett értékek	2.400,000 „ „ „
Bécsben	800,000 „ „ „
Budapesten	250,000 „ „ „

Az egész nyereségy a biztosítottak közt osztatik szét. — Minden kötvény három év mulva megtámadhatlanná válik.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI. kerület, Andrassy-ut 12. szám.

É R T E S I T É S.

Alólírottak mély tisztelettel értesítjük a t. szülöket és tanító urakat, miszerint **könyvnyomdánkhoz** csatolt **papir- és irodaszer-kereskedésünk** mellé az

iskolai könyvek

raktárát is berendeztük. — Midőn e körülményre a t. szülők, valamint a tanító urak szives figyelmét felhívni szerencsések vagyunk, megjegyezni kívánjuk azt is, miszerint azon helyzetben vagyunk, hogy az iskolakönyveket eredeti bolti áron adhatjuk.

Számos megrendelést kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

DIAMANT és GAÁL.